

HÖGSKOLAN VÄST

Högskolans Förvaltning
Jaana Winman
Telefon
0520-223533
e-post
jaana.winman@hv.se

Datum
2020-09-23

Diarienummer
HV 2020/489

Utbildningsdepartementet
Universitets- och högskoleenheten

Yttrande

Remiss – Möjlighet för universitet och högskolor att ställa krav på lämplighet som särskild behörighet för antagning till lärarutbildning – Dnr U2020/03981/UH.

Högskolan Väst ställer sig inte positivt till förslaget om möjlighet för universitet och högskolor att ställa krav på lämplighet som särskild behörighet för antagning till lärarutbildning.

Vi har ett antal invändningar eller frågor till förslaget:

- Högskolan Väst anser att det behövs ytterligare forskning och utvärdering om vilka konsekvenserna blir gällande att ställa krav på lämplighet som särskild behörighet för antagning till lärarutbildning. Detta med anledning av att det i rapporten Lämplighetsbedömning av sökande till lärarutbildningen från 2018 framkommer att det hade brist på generella positiva effekter, förekomst av negativa effekter samt att risk för att lämplighetsbedömning missgynnar vissa grupper.
- Högskolan Väst ställer sig positivt till förslaget under avsnitt 2, där regeringen uppdragit åt Universitet- och högskolerådet att analysera konsekvenserna om att höja kraven på särskild behörighet till ämneslärarutbildningen till betyget C i de ämnen sökande ska undervisa i.
- Förutom de konsekvenser som beskrivs under 7.2 ser vi att om ett beslut fattas om att införa denna möjlighet måste extra resurser tillskjutas då dagens resursfördelningssystem till lärosätena bygger på att studenter påbörjar och avslutar kurser (HST och HPR). Förslaget tar inte hänsyn till detta ekonomiska system. Att genomföra lämplighetsprov med god kvalitet (med tillräcklig likvärdighet och rättssäkerhet för den enskilda studenten) är dessutom mycket resurskrävande.
- Utöver de konsekvenser som beskrivs under avsnitt 7.3 som handlar om konsekvenser för studenten ser Högskolan Väst att om varje lärosäte föreskriver krav

på lämplighet som särskild behörighet till likartade utbildningar kan det leda till olika utfall till likartade utbildningar för sökande. Vidare kan sökande behöva genomföra flera olika lämplighetsprov till flera utbildningssamordnare under en och samma antagningsomgång/period. För sökande kan detta även innebära att datumen för lämplighetsprov krockar och sökande har då ingen möjlighet att uppfylla den särskilda behörigheten för utbildningen. Detta skapar en otydlighet gentemot sökande om vilka kraven är och hur bedömningen om kraven går till. I och med det ser vi att lämplighetsprov kan vara tveksamt beträffande rättssäkerhet och likvärdighet både inom lärosätet och mellan lärosäten.

- En precisering fordras om vilka specifika lämpligheter som är nödvändiga beträffande ”den sökandes förmåga att tillgodogöra sig sådana utbildningsmoment som har en direkt anknytning till den kommande yrkesutövningen som lärare” (s 9). Det är viktigt att lyfta att studenter utvecklas i och genom lärarutbildningen (ämnesmässigt och professionssocialt) och inte kan förväntas ha dessa förmågor före utbildningen. Risken med att införa ett lämplighetsprov är att det blir (subjektiva) utlåsningsmekanismer.
- Vi är också mycket tveksamma om de förändringarna i genusmönster/jämställdhet som förslaget beskriver (s 15). Vi kan inte se hur förslaget skulle bidra till en jämnare könsfördelning i utbildning och lärarkår.

Om syftet är att öka attraktiviteten och få fler studenter att klara sina studier är det bättre att öka resurserna till lärarutbildningen, till bättre information och kommunikation om utbildningen, arbete som förstärker förkunskaperna inför eller i början av studierna (självdiagnoser inom relevanta ämnen eller områden, stödkurser inom ämnen etc) och mer resurser till utbildningen för att kunna ge mer undervisning och eventuellt extra stöd till studenter.

Beslut i detta ärende har fattats av Lena Sjöberg prefekt vid institutionen för individ och samhälle. Ansvarig handläggare har varit Jaana Winman.

Lena Sjöberg
Prefekt

Jaana Winman
Handläggare